

V O O R W O O R D

Stroeve & Lemberger

Vermogensbeheer Magazine is een periodieke uitgave voor de cliënten en relaties van Stroeve en Lemberger Vermogensbeheer. Hierin wordt aandacht besteed aan onderwerpen op het gebied van beleggen en daarmee verwante thema's. Daarnaast besteedt het blad aandacht aan lifestyle-onderwerpen zoals kunst en reizen. Als lezer wordt u door middel van toegankelijke artikelen op de hoogte gehouden van veranderingen op het gebied van onder meer pensioenen, beleggen, bedrijfssparen, hypotheek, arbeidsongeschiktheid en employee benefits.

STROEVE & LEMBERGER
VERMOGENSBEHEER

Stroeve & Lemberger **Vermogensbeheer** **Weesp**

Nesland 1-V
1382 MZ Weesp
T +31 (0) 294 492 592
F +31 (0) 294 492 593

Stroeve & Lemberger **Vermogensbeheer** **Maastricht**

Posthoornstraat 69
6219 NV Maastricht
T +31 (0) 43 354 1222
F +31 (0) 43 325 9309

www.stroevelembarger.nl
info@stroevelembarger.nl

Geachte lezer,

Voor u ligt ons kwartaalblad in de nieuwe huisstijl. Een aantal elementen daarvan komen u wellicht bekend voor. Met Stroeve & Lemberger zijn twee familienamen met een lange historie in de financiële wereld weer terug op de markt.

Voor ons persoonlijk voegt dit een bijzondere dimensie toe aan het vak dat wij mogen uitoefenen. Het is tegelijkertijd een uitdaging om ons bedrijf de komende jaren uit te bouwen met de waarden die deze namen vertegenwoordigen.

In onze externe uitingen zullen wij in de toekomst de vuurtoren als symbool een prominente plaats geven. Deze geeft goed weer waarvoor wij willen staan; een helder punt waarop een vaste koers kan worden ingezet.

Want een duidelijke richting is iets wat u van ons verlangt. De koers waarop wij varen is gericht op persoonlijke betrokkenheid bij uw situatie en een volstrekte onafhankelijkheid bij ons vermogensbeheer en advisering. Daarnaast zijn wij uw baken in het complexe veld van de financiële wereld. Dit alles doen wij met de insteek om het beter te willen doen dan anderen.

In het verleden hebben cliënten welgevaren onder onze beide namen. De afgelopen jaren zijn voor u als belegger bijzonder moeilijk geweest. Wij zullen er hard aan werken om u, onder onze nieuwe benaming, een voorspoediger periode te doen beleven.

Met vriendelijke groet,

Hans Stroeve
Frank Lemberger

Stroeve & Lemberger

Kwartaalbericht juli 2009

In het tweede kwartaal zaten aandelen weer in de lift.

Vooraf de aandelenbeurzen in de Emerging Markets

zoals China en India, maar ook Brazilië en Rusland

presteerden sterk.

OP DE WEG TERUG

Vanaf het ontstaan van de kredietcrisis in de zomer van 2007, na het omvallen van Lehman Brothers in september 2008 en in de eerste maanden van 2009 zagen we een lawine van paniekerige en veelal gedwongen verkoopgolven van hedgefondsen, pensioenfondsen en particuliere beleggers, maar begin maart sloeg de neergaande trend om. Het toenemende vertrouwen bleek ook uit de grote vraag naar bedrijfsobligaties, zowel naar leningen met een hoge als een lage kredietstatus.

De MSCI-wereldaandelenindex steeg in euro's sinds 9 maart met meer dan 30% naar een tussentijds hoogtepunt op 12 juni, de AEX-index steeg na 9 maart met 35% tot een niveau van 269 op 2 juni. Na alle ellende van vorig jaar en van de eerste maanden van dit jaar is dit een van de

krachtigste rally's ooit! De stijgende koers worden nog niet onderbouwd door een goed economisch verhaal. Hebben we nu met een 'bear market rally' of zelfs met een 'sucker's rally' te maken, of lopen de aandelenbeurzen zoals gebruikelijk op een herstel van de economie vooruit? 2009 is een recessiejaar vol onbekende grootheden en het is daarom zeer moeilijk deze vraag te beantwoorden. Hoewel de aandelenmarkten in het tweede kwartaal een enorme spurt maakten, waren er ook dagen met forse correcties. Marktvorsers voorspelden dat deze correcties mogelijk zelfs een nieuwe periode van beursdalingen zouden kunnen inluiden. Beurzen stijgen echter nooit in één rechte beweging omhoog.

GREEN SHOOTS

De huidige financiële en economische crisis heeft een nieuwe term opgeleverd: 'green shoots'¹. Groene

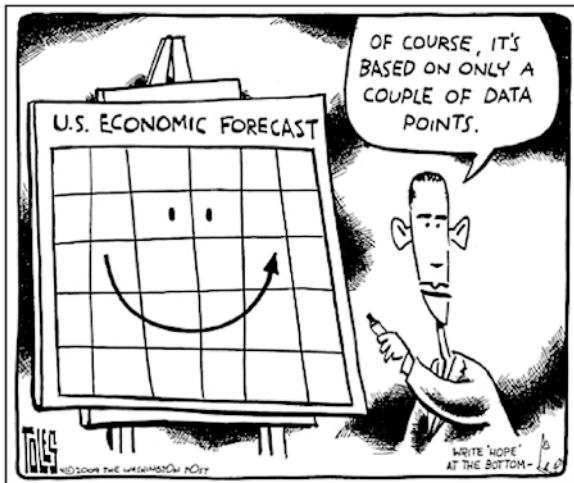
sprietjes die overal de kop opsteken als een eerste voorbode van economisch herstel. Optimistisch gestemde economen worden nu gekscherend leden van de 'groene loten'-brigade genoemd. De crisis is zo diep dat de behoefte om tekenen van herstel te ontwaren groot is. Wie naar 'green shoots' zoekt kan op het internet zoekmachine Google aan het werk zetten. Binnen een halve seconde worden al meer dan 27 miljoen sprietjes geteld, maar om de beurzen verder te laten stijgen zullen de sprietjes echter tot meer volle wasdom moeten komen en in een echte economische groei worden omgezet. Na het ineensinken van Lehman Brothers in september 2008 viel de industriële productie wereldwijd ver terug. Afgelopen winter eisten veel financiële bestuurders van ondernemingen de sleutel van het magazijn op, er mocht niets meer worden ingekocht. Voorraden moesten eerst maar eens worden afgebouwd. Ondanks alle verbeterde logistieke procedures van de afgelopen 30 jaar waren de voorraden in de tweede helft van 2008 toch fors opgelopen omdat de vraaguitval nog heviger was. Nu er na de afbouw van de voorraden een herstel van de industriële productie plaats vindt moet nog blijken of de 'eindvraag' zich ook al voldoende herstelt of dat er slechts een voorraadherstel plaatsvindt. De bedrijfsresultaten in de VS en in Europa over het eerste kwartaal waren bar slecht, maar analisten hadden dat al verwacht. Grote tegenvallers bleven uit. Medio juni zie je dat analisten hun taxaties van de bedrijfsresultaten voorzichtig naar boven beginnen bij te stellen.

Economische Groei en Inflatie

		Euroland	USA	Japan	Latijns-Am.	Oost-Europa	Azië Pacific
GDP	2009	-3,7	-2,9	-6,1	-1,4	-2,9	-0,4
	2010	0,3	1,8	1,3	2,2	1,9	3,6
CPI (Inflatie)	2009	0,4	-0,8	-1,2	6,3	8,0	0,6
	2010	1,2	1,6	-0,6	6,2	6,8	1,5

Bron: Bank Degroof, IMF, Consensus Economics, ultimo mei 2009

¹ De term werd dit kwartaal voor het eerst gebruikt door Fed-President Ben Bernanke in een interview met CBS op 15 maart. Dit viel nagenoeg samen met de omslag in het beurs sentiment.

HET DIEPTEPUNT VOORBIJ

In april en mei meenden veel beleidsmakers van instanties zoals het IMF, de OESO en van de centrale banken dat het dieptepunt van de wereldeconomie voorbij is. De sterke toename van het consumentenvertrouwen en de iets teruglopende groei van werkloosheid in de VS, de stijgende olieprijs, de plotselinge toename van fabrieksorders in Duitsland en de dalende rentetarieven voor bedrijfsobligaties zijn allemaal voorbeelden van ontluikende groene sprietjes. In de VS steeg de index van 'leading indicators' in mei met 1,2%. In april bedroeg de toename al 1,1% en daarmee is dit de grootste opeenvolgende toename sinds eind 2001. De groei van de werkloosheid in de VS lijkt al over zijn hoogtepunt heen, hoewel President Obama onlangs nog wel waarschuwde dat we met een werkloosheid in de VS van 10% rekening moeten houden. Desalniettemin is ook in de financiële media een verbetering van het sentiment te bespeuren. Bij de financiële nieuwszender CNBC worden programma's zoals 'The economy in crisis' omge-

doopt naar meer optimistische titels zoals 'The road to recovery'. De OESO verwacht eerst een herstel in Azië, vooral in China, dan mogelijk in de zomer in de VS, en als laatste een herstel in Europa.

DE AMERIKAANSE ECONOMIE

Toch moet nog daadwerkelijk blijken dat het stimuleringsbeleid van de Amerikaanse overheid echt helpt. In totaal leven in de VS medio juni meer dan 6,7 miljoen mensen van een uitkering. Een groot aantal mensen heeft problemen met aflossing en rentebetalingen. In mei bleek dat de huizenprijzen in maart nog met 18,7% waren gedaald ten opzicht van het voorafgaande jaar. Critici van Obama wijzen vooral op de fors oplopende staatsschuld in de VS. Het Amerikaanse begrotingstekort loopt volgens recente schattingen op tot \$1.845 miljard in het huidige begrotingsjaar dat op 30 september afloopt; bijna vier keer zoveel als het begrotingstekort van \$455 miljard van vorig jaar. Sinds het uitbreken van de recessie zijn in de Amerikaanse economie al meer dan 6 miljoen banen verloren gegaan en het Bruto Binnenlands Product kromp in het eerste kwartaal van 2009 met 5,7%. De Obama Administration wil het begrotingstekort terugbrengen naar 3%, maar dit jaar zal het op bijna 13% uitkomen. Om het tekort in de hand te houden zal het onvermijdelijk zijn de belastingen

te verhogen. Sommige critici zien al een inflatiegevaar opdoemen daar niet alleen het begrotingstekort maar ook de geldhoeveelheid fors is opgelopen. Het is natuurlijk de vraag of buitenlanders, en dan met name de Chinezen, Treasuries (Amerikaanse staatsleningen) zullen blijven aankopen. Kredietbeoordelaars zoals Standard & Poor's en Moody's wijzen ook op de oplopende staatsschuld die het vertrouwen in de kredietstatus van de VS kan ondergraven. Die toenemende zorg weerspiegelde zich in een behoorlijk oplopende rente op 10-jarige Treasuries, die in het afgelopen kwartaal even uitsteeg boven de rente op staatsleningen uit de Eurozone. De afgelopen jaren lag die rente voortdurend een half procent of meer onder de Europese rente. De dollar gleed afgelopen kwartaal ook weg tegenover de euro. De euro steeg naar boven de 1,40 tegen de dollar, maar kon zich niet op dat hoge niveau handhaven. Wij menen dat het met de inflatie voorlopig niet zo'n vaart zal lopen. De Amerikaanse economie zit nog ver onder hun potentieel, de bezettingsgraad is laag, producenten hebben weinig pricing power. Met de opgelopen geldhoeveelheid zien wij voorlopig nog geen groot probleem opdoemen. Het is veel te vroeg om te zeggen dat de geest uit de fles is en dat hyperinflatie dreigt. Wij zien de lange rente op staatsleningen in Europa niet ver boven de 4% oplopen.

DE ECONOMIE IN EUROPA

De economie in Europa staat er nog niet goed voor en het is wellicht nog te vroeg om te zeggen dat we

in Europa de bodem hebben gepasseerd. Het tempo van de neergang van de industriële productie in Europa versnelt immers nog steeds. In de eurozone kromp de productie in april met 21,6% in vergelijking met een jaar eerder. Dat was de sterkste krimp ooit gemeten. In de eerste maand van het tweede kwartaal is er voorsnog geen sprake van productieherstel. De eurozone is extra hard getroffen vergeleken met de VS en Groot Brittannië waar het aandeel van de diensten in de economie groter is. In de gehele Europese Unie nam de productie in de industrie in april met 19,4% af op jaarbasis. Omdat er veel minder wordt geïnvesteerd komt de klap vooral hard aan bij de sector kapitaalgoederen. In de zestien euro-landen werd voor deze categorie een min genoteerd van 26,7%. In de gehele EU was er een neergang met 25,1%. Indicaties dat de bodem was bereikt waren steeds gebaseerd op verbeterende vertrouwenscijfers. De komende maanden zal moeten blijken dat zich dit ook vertaalt in echte harde productiecijfers.

VEEL GELD LANGS DE ZIJLIJN

Er staat overigens in de VS en in

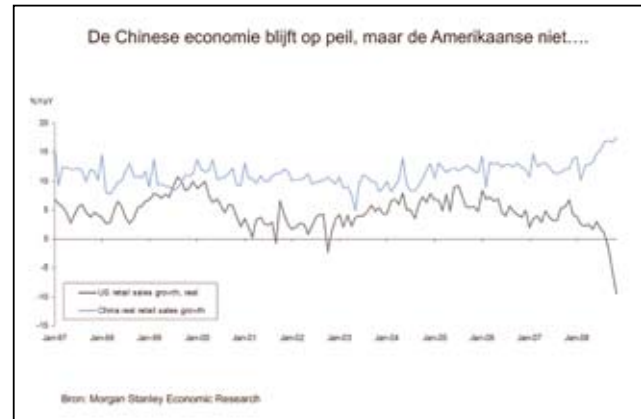
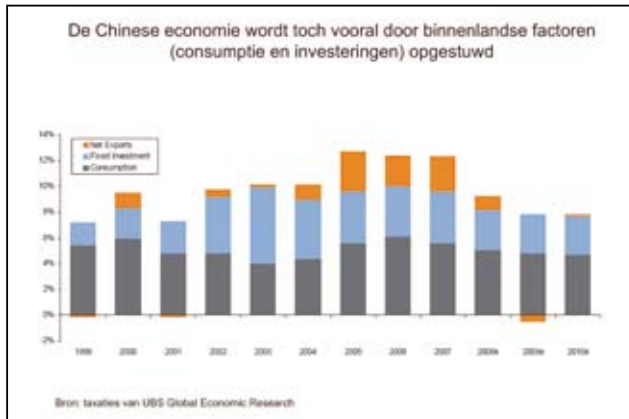
Europa nog steeds zeer veel geld langs de zijlijn. Zo zat er in mei nog steeds voor meer dan 40% van de totale beurswaarde van Amerikaanse aandelen (gemeten met de Willshire 5000) vast in geldmarktfondsen terwijl de geldmarkttarieven zo laag zijn dat deze bijna niets meer opbrengen. Veel institutionele beleggers zijn ook nog niet 'om', omdat zij eerst aan hun herstelplannen moeten werken. Pensioenfondsen en verzekeraars krijgen echter continu een stroom van premies binnen die belegd moet worden.

CHINA

Het vorig jaar aangekondigde economische stimuleringspakket van 4000 miljard renminbi (ruim 400 miljard euro) van de Chinese overheid lijkt wel effect te sorteren. De investeringen groeien weer met recordpercentages omdat banken de kredietkraan in opdracht van de overheid fors hebben opgedraaid. Alleen al in de eerste vijf maanden van 2009 leenden banken 5830 miljard renminbi uit, meer dan in heel 2008. De nieuwe leningen komen vooral terecht bij grote overheidsbedrijven die het geld gebruiken om het

enorme infrastructurele investeringsprogramma van de Chinese overheid te financieren. Zo stegen de investeringen in het spoorwegennet met 118% in de eerste vijf maanden van dit jaar, vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder. De overheidsgeleide investeringen leggen een bodem onder de Chinese economie die ondanks de recessie in de rest van de wereld in het eerste kwartaal met 6,1% groeide. Het IMF verwacht dat China dit jaar met 6,5% kan groeien terwijl de doelstelling van de Chinese overheid voor 2009 op 8% ligt. Hoewel dit veel lager is dan de dubbelcijferige groei van de afgelopen jaren is de Chinese economie daarmee nog altijd een van de snelst groeiende in de wereld. In China is op dit moment nog sprake van deflatie en daarom zijn de scherpe stijging van aandelenkoersen en de aantrekkende onroerendgoedmarkt dit jaar volgens velen een teken dat in ieder geval een deel van de kredietverruiming niet wordt aangewend voor consumptie maar voor beleggingen. De Shanghai-index steeg van 1 januari tot en met 22 juni met 60%! De export, in het verleden altijd beschouwd als een belangrijke aanjager van de Chinese economische groei, vertoont nog geen enkel teken van herstel. In mei werd nog een krimp van 26,4% geregistreerd. Door de daling van de export hebben veel Chinese bedrijven hun poorten moeten sluiten en zijn er volgens Chinese statistieken al zo'n 30 miljoen banen verloren gegaan. En met stijgende investeringen lijkt China de bestaande overcapaciteit daardoor alleen maar te vergroten. Nadere analyse van de Chinese cijfers leert

ons echter dat de groei van China toch voor een groot deel aan binnenlandse factoren valt toe te schrijven en dat de bijdrage van de export in westerse economische analyses nogal eens wordt overdreven. Hoewel de trek van het platteland naar de stad tijdelijk leek te staken vanwege de oplopende werkloosheid zet de urbanisatietrend toch structureel door. China kent nu al 221 steden met een inwonertal van meer dan een miljoen, tegen slechts 35 in Europa. Het is de ironie van de geschiedenis dat, 60 jaar na de Lange Mars onder leiding van voorzitter Mao, de Chinese Communistische Partij 's werelds meest liquide financiële instelling is. Tijdens de top van G20 in april hield de Chinese president Hu Jintao nota bene een pleidooi voor de vrije markt die de westerse landen er van moest weerhouden protectionistische maatregelen te nemen. De Amerikaanse consument, goed voor zo'n 71% van het Bruto Binnenlands Product, is aan het sparen geslagen. En daarom zal hij niet in staat zijn de wereldeconomie uit het slop te trekken. De Chinese particuliere consumptie is daarentegen nog maar goed voor 35% van het Chinese BBP en de consumptie zal daar de

komende jaren nog fors groeien. Bijgaande grafiek laat zien dat de detailhandelsuitgaven in de VS de afgelopen kwartalen fors krompen, maar de Chinese bestedingen een aanzienlijke groei laten zien. De groei van de Chinese economie zal ook de vraag naar grondstoffen op peil houden en een bodem leggen onder de commodity-prijzen. Het is veelzeggend dat de Chinezen de afgelopen winter de lage grondstofprijzen aangrepen om internationale akkoorden te sluiten met grondstoffenleveranciers. Recent zijn de koperprijzen verder opgelopen nadat bleek dat in mei de Chinese import die van april met 6% overtrof. Het groeiproces in China zal met horten en stoten verlopen en beleggers moeten rekening houden met een hoge volatiliteit, maar de Chinese economie biedt zeker goede perspectieven.

EERSTE HERSTEL FINANCIËLE SECTOR

Begin maart overheerste nog de vrees dat een groot deel van de financiële sector in Europa en de VS genationaliseerd zou worden. Het financiële systeem is het afgelopen jaar door het oog van de naald

gekropen. Fed-President Bernanke en vele anderen noemden een herstel van het vertrouwen in de financiële sector dan ook een essentiële voorwaarde voor een economisch opleving. Drie maanden later zijn de koersen van bank aandelen verdubbeld, verdrie- of zelfs verviervoudigd. Wij menen dat het risico dat systeembanken zoals ING, Bank of America, Citigroup of UBS nog zullen omvallen zeer gering is, maar de winstgevendheid van veel banken zal de komende tijd wel onder druk blijven staan. Banken zullen grotere toevoegingen moeten doen aan de stropenpotten om de feitelijke kredietverliezen op te vangen. Die kredietverliezen zullen door de diepe economische recessie, en door toename van het aantal faillissementen, verder oplopen. De rentebaten van de banken stijgen echter wel behoorlijk, vooral door de steile yieldcurve (de rente voor de verschillende looptijden). De rente op de geldmarkt, die toonaangevend is voor de rente op spaartegoeden en deposito's, is dramatisch gedaald. De lange rente daarentegen is gestegen. Bovendien hebben de banken bovendien de risico-opslagen verhoogd. Zij kunnen dus de marges op nieuwe kredieten vergroten, maar

het blijft de vraag of deze opgelopen rentemarge voldoende zal zijn om de verliezen te compenseren. Op sommige giftige leningen is mogelijk zelfs teveel afgeschreven. Nu kan het onderpand meer waard zijn dan de resterende boekwaarde na de grote afboekingen. Samengevat, het beeld voor de banken is nog heel divers.

Op 7 mei publiceerde de Amerikaanse overheid de uitkomst van de stresstest van de 9 grootste Amerikaanse banken. Bij die stresstest bleek dat de banken een verdergaande verslechtering van de economie kunnen doorstaan. De extra kapitaalbuffers die de banken nog nodig zouden hebben bleken mee te vallen. Voor 8 juni moesten de banken een herstelprogramma indienen waarmee ze laten zien dat zij op eigen kracht voor begin november 2009 hun balansverhoudingen zouden kunnen versterken. Deze deadline werd gehaald. Het idee dat de banken weer op eigen benen kunnen staan gaf beleggers vertrouwen. In de media lag bij de publiciteit over de terugbetaling van de noodkredieten veel nadruk op de grotere vrijheid op het gebied van het beloningsbeleid, vooral voor het uitkeren van bonussen, die de banken zouden nastreven. Een andere belangrijke reden is dat noodkredieten de banken veel geld kosten en dat zij zich goedkoper kunnen herfinancieren. Op 17 juni betaalde J.P. Morgan Chase \$25 miljard staatssteun versneld af. Nu veel banken van het staatsinfuus af kunnen vloeit er \$68 miljard terug naar de Amerikaanse schatkist. Het is misschien niet het begin van het einde van de kredietcrisis, maar we zijn toch

in ieder geval voorbij het einde van het begin. Minister van Financiën Timothy Geithner kan het geld goed gebruiken voor andere steunprogramma's zoals de Amerikaanse auto-industrie. Na Chrysler ging in het afgelopen kwartaal General Motors in surseance van betaling.

TOENAME REGULERING VAN DE FINANCIËLE SECTOR

De kredietcrisis heeft het hopeloos verouderde en gefragmenteerde financieel toezicht van de VS genadeloos blootgelegd. De VS staat nu de grootste hervorming van het financieel toezicht sinds de Grote Depressie te wachten. Een belangrijke controlerende rol is weggelegd voor de Federal Reserve. In het verleden keken toezichthouders enkel naar de gezondheid van individuele instellingen, maar Obama wil dat ook de gezondheid van het gehele systeem in het oog wordt gehouden. Er komt een nieuw agentschap voor bescherming van consumenten en toezicht op hypotheekleningen en credit cards. Hedgefondsen zullen zich moeten registreren bij de Securities and Exchange Commission (SEC) en inzage moeten geven in hun boeken. Grote banken moeten meer inzicht geven in hun derivatencontracten. De Fed wordt bijgestaan door een nieuwe 'raad van toezichthouders' voor de coördinatie op het financieel toezicht. Ook in Europa streven de regeringsleiders naar intensivering van het toezicht. De Britten liggen echter dwars om dit op Europees niveau te regelen. Veel meer dan coördinatie lijkt op dit moment niet haalbaar.

ONS SCENARIO

Wij houden vast aan het scenario zoals wij dat in het vorige Kwartaal-magazine hebben geschetst. Wij gaan uit van een economisch herstel, maar na een eerste voorraadherstel zal de economische groei in de VS en in Europa de komende jaren waarschijnlijk op een lager niveau blijven liggen want de 'deleveraging' (afbouw van schulden) door banken en consumenten zal een rem zetten op een uitbundige groei. Hoewel hier en daar al verbetering van het sentiment waarneembaar is, zullen veel investeerders, producenten en consumenten voorlopig nog risicoavers blijven en dus terughoudend zijn met nieuwe investeringen. In Azië blijft de economische groei daarentegen op een structureel hoger niveau. Het is ook opvallend dat in Azië veel minder gebruik werd gemaakt van 'leverage', en dat de financiële spelers uit Azië de crisis veel beter hebben doorstaan dan hun Amerikaanse en Europese tegenspelers. De paniek ebt nu duidelijk weg uit de markt. Vorig jaar hebben veel hedgefondsen, pensioenfondsen en andere beleggers hun aandelen in paniek verkocht omdat zij door hun buffers heen raakten. Het huidige beursklimaat creëert ook nieuwe kansen om op bodemprijzen aantrekkelijk gewaarde aandelen met redelijke perspectieven aan te kopen.

Wim Zwanenburg
*Beleggingsstrateeg
Stroeve & Lemberger
Vermogensbeheer*

De voorgestelde vereenvoudiging van de huidige Successiewet 1956

De huidige successiewet dateert uit 1956. Hoewel de wet vaak is aangepast, is hij in zijn huidige opzet verouderd en ingewikkeld. Staatssecretaris De Jager van Financiën wil deze wet moderniseren. Op 20 april 2009 is een wetsvoorstel tot wijziging en vereenvoudiging van deze wet, die is gebaseerd op wetgeving, bij de Tweede Kamer ingediend. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2010.

Het wetsvoorstel houdt rekening met de reacties uit de samenleving van de consultatieronden die heeft plaatsgevonden. De rode draad in het wetsvoorstel is de vereenvoudiging van de huidige wet. In de aangepaste wet wordt niet meer gesproken over schenkings- en successierecht, maar wordt gesproken van erf- en schenkbelasting. De meest in het oog springende wijziging is de voorgestelde tariefstructuur. Er is een groot aantal wijzigingen voor-

gesteld. Een aantal van de belangrijkste zullen we hieronder toelichten.

TARIEVEN EN VRIJSTELLINGEN

De huidige wet kent vier tariefgroepen en zeven schijven. Op grond van het voorstel wordt dit verminderd tot drie tariefgroepen en twee schijven. Ook de vrijstellingsbedragen zijn aangepast. De thans bestaande leeftijdsafhankelijke vrijstellingen voor het successierecht voor verkrijgingen door

kinderen worden vervangen door een uniforme vrijstelling van € 19.000. De tendens is verlaging van de tarieven. Echter, er kan in bepaalde gevallen meer schenkings- of successierecht verschuldigd zijn.

RECHT VAN OVERGANG

Het recht van overgang is de belasting die in de huidige wet geheven wordt over de verkrijging van vermogensbestanddelen die in Nederland zijn gelegen, in veel gevallen onroerende zaken, door schenking of door het overlijden van een persoon die niet in Nederland woont. Complexe reparatie van Europese jurisprudentie, mogelijke strijdigheid van de regels met Europees recht en de geringe opbrengst hebben de Staatssecretaris doen besluiten voor te stellen het recht van overgang af te schaffen.

PARTNERBEGRIJP

Samenwoners die geen notarieel samenlevingscontract hebben gesloten kunnen onder de huidige wetgeving onder voorwaarden een beroep doen op de vrijstelling en tarieven voor gehuwden. In het wetsvoorstel worden de voorwaarden aangescherpt. De gedachte die ten grondslag ligt aan het partnerbegrip, is in de eerste plaats de wederzijdse zorgplicht voor echtgenoten en geregistreerde partners. Daarnaast is de verhoogde vrijstelling voor de partner gebaseerd op de verwachtingswaarde. De partner voelt zich niet 'verrijkt'. Samenwoners die geen wederzijdse zorgverplichting zijn aangegaan, komen straks niet in aanmerking voor de hoge vrijstelling. Voor de erfbelasting geldt als aanvullende voorwaarde dat het notarieel verleden samenlevingscontract ouder

Schematisch overzicht voorgestelde tariefstructuur (2010)

Tarieven schenk- en erfbelasting

Deel van de belaste verkrijging	Tariefgroep 1 (partners en kinderen)	Tariefgroep 1A (kleinkinderen)	Tariefgroep 2 (overige verkrijgers)
€ 0 - € 125 000	10%	18%	30%
€ 125 000 - hoger	20%	36%	40%

Vrijstellingsbedragen erfbelasting

Partners € 600 000

Kinderen en kleinkinderen € 19 000

Overige verkrijgers € 2 000

Vrijstellingsbedragen schenkbelasting

Kinderen € 5 000

Kinderen 18 – 35 jaar (eenmalig) € 24 000

Overige verkrijgers € 2 000

Bron: www.minfin.nl, Memorie van Toelichting Wijziging van de Successiewet 1956 en enige andere belastingwetten.

is dan 6 maanden en voor de schenkbelasting 2 jaren. De langere periode voor schenkingen is omdat deze eenvoudiger in te 'plannen' zijn dan een overlijden.

BEDRIJFSOPVOLGINGS-FACILITEITEN

Bij schenking of vererving van een onderneming is over de verkrijging van ondernemingsvermogen door de verkrijger schenk- en/of erfbelasting verschuldigd. De betaling van deze belasting kan de continuïteit van de onderneming in gevaar brengen indien daarvoor liquide middelen aan de onderneming moeten worden onttrokken. Om dit te voorkomen bestaan er bedrijfsopvolgingsfaciliteiten. Deze faciliteiten zorgen er thans voor dat 75% van de waarde going concern van de verkregen onderneming onbelast blijft, mits aan alle voorwaarden wordt voldaan. Voor de schenk- of erfbelasting die wel is verschuldigd, kan gedurende tien jaar uitstel van betaling worden verkregen door het opleggen van een conserverende aanslag. Voorgesteld wordt de faciliteiten aan te passen. Het percentage van de vrijstelling van 75% wordt verhoogd naar 90%. De conserverende aanslag voor het voorwaardelijk vrijgestelde deel van de verkrijging vervalt. Hiervoor komt een vrijstelling in de plaats die voorwaardelijk is en na 5 jaar voorzetting van de onderneming definitief wordt. De regels voor het beleggingsvermogen opgesloten in een onderneming worden aangescherpt. Ingeval ondernemingsvermogen wordt geschonken moet dit ondernemingsvermogen minimaal 5 jaar daaraan voorafgaand in het bezit van de schenker zijn geweest. Voor

de erfbelasting geldt een termijn van 1 jaar. De huidige eis dat de schenker ten minste 55 jaar is en ten minste 45% arbeidsongeschikt vervalt. Alle aanpassingen van de regeling zijn toegesneden op het faciliteren van de overgang van echte ondernemingen.

AFGEZONDERD PARTICULIER VERMOGEN (TRUSTS)

Er worden diverse signalen uit de Belastingdienst, maar ook uit andere EU-landen en daarbuiten opgevangen, dat particuliere vermogens in toenemende mate worden afgezonderd om belastingheffing te ontgaan. Steeds meer particulieren zonderen hun vermogen af in een particulier doelvermogen, ook wel trustvermogen genoemd. Onder de huidige regels kan zwevend fiscaal vermogen worden gecreëerd, dat niet kan worden belast. Dit vindt met name plaats door Nederlanders die langer dan 10 jaar geleden uit Nederland zijn geëmigreerd en de wens hebben terug te keren naar Nederland. Er wordt daarom voorgesteld deze vermogens fiscaal transparant te maken. Het vermogen dat door de insteller is ingebracht in de trust wordt voor de belastingheffing aan deze persoon toegerekend en blijft bij hem dus voor de inkomstenbelasting belast. Er is slechts zeer beperkt overgangsrecht opgenomen in het wetsvoorstel.

De komende periode zal de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel plaatsvinden. Het is van belang de ontwikkelingen goed te blijven volgen en indien nodig de fiscale structuring van uw vermogen opnieuw te bezien en aan te passen aan de nieuwe regels.

Mr. J.Th. Schröder,
Mw. Drs. W.S. Lee FFP,
belastingadviseurs werkzaam bij
Cappa Accountants en Adviseurs